

Handelsforbindelse med Folk udenfor Andelshavernes egen Kreds. Det kan nemlig ikke nytte noget, at vi skaber en Form omkring Aktieselskaberne, men lader blive et Hul i denne Form, hvorigennem saadanne Selskaber — jeg kan egentlig gerne kalde dem Aktieselskaber — kan slippe ud og drives som Andelsselskaber med begrænset Ansvar, for hvilke der ingen Lovbestemmelser findes. Mine Meningsfæller og jeg skal være meget villige til at arbejde med paa en Løsning af dette Spørgsmaal, og jeg beklager, at Tiden ikke har tilladt den højtærede Handelsminister at fremsætte et saadant af ham bebudet Lovforslag, saaledes at vi kunde have sammenholdt det med det nu foreliggende Lovforslag om Aktieselskaber. Hvis et saadant Lovforslag kommer, skal vi være villige til at støtte det paa samme Tid som Aktielovforslaget.

Den højtærede Minister sluttede sine Udtalelser med, at han mente, at dette Lovforslag vilde blive henvist til et Udvalg og blive undergivet en meget grundig Udvalgsbehandling. Jeg kan tiltræde denne Udtalelse, og vi for vort Vedkommende erklærer os beredte til at hjælpe til.

Hey: Det er femte Gang, jeg har den Ære at deltage i første Behandling af Forslag til Lov om Aktieselskaber. Naar dette Lovforslag har været saa ofte til Behandling i dette Ting og er kommet igennem fra Udvalg til Udvalg, kun efterladende sig som synligt Resultat en kort Beretning, vil det i Virkeligheden ikke sige, tror jeg, at der ikke er særlig Interesse for en Aktielovgivning, men i de første Aar stod man overfor et, tør jeg sige, næsten overvældende Arbejde, nemlig Bearbejdelsen af det, der fremkom fra den reviderende Kommission — tør jeg maaske kalde den, det var nemlig en ny Kommission, suppleret med forskellige Mænd —, der havde gennemgaaet det oprindelige Aktielovforslag. Det Arbejde var saa overvældende, at man syntes, det var alt for meget, og man havde svært ved at komme i Gang med det, fordi man syntes, at Lovforslaget greb om sig i foruroligende Grad, og at det vilde hemme Erhvervslivets Bevægelsesfrihed i ganske overordentlig Grad. Der var ogsaa andre Grunde, som i de tre første Aar gjorde, at man tilsyneladende ikke kom af Stedet. Det var Behandlingen af Bankloven og Sparekasseloven og saadanne Forhold, men indenfor Udvalgets Vægge blev der dog gjort noget, og det var saa lykkeligt, at de Forsøg, der fra

enkelte Medlemmers Side blev gjort paa at faa en Beskæring af Lovforslaget, vandt Bifald hos den nuværende Handelsminister, saaledes at det Lovforslag, som den ærede Minister forelagde i sidste ordinære Samling, bar Vidne derom, idet det gjorde store Indrømmelser til den Udtalelse, som var indeholdt i den tredie Beretning fra Landstingsudvalget. Jeg havde da Lejlighed til at takke den ærede Minister, fordi der for første Gang, nu i sidste ordinære Samling, forelaa et Lovforslag, som virkelig syntes mig at aabne Adgang til, at vi kunde faa en Aktielov. At det ikke skete sidste Aar, skyldtes noget det sene Tidspunkt, hvorpaa Lovforslaget kom frem. Det kom først frem i Slutningen af Februar, og første Behandling fandt Sted i Marts. Ingen af os tænkte den Gang, at de politiske Forhold vilde medføre, at vi sad og holdt Rigsdag hen i Juni Maaned; havde vi vidst det, havde vi maaske ogsaa kunnet beskæftige os med Aktieloven, men vi regnede med en Rigsdagssamling, der kunde slutte omkring 1ste April, derfor fik vi ikke meget gjort ved Lovforslaget.

Allerede i sidste Samling savnede Lovforslaget den tro Følgesvend, det havde haft de tre sidste Aar, nemlig Lovforslaget om Andelsselskaber. Jeg skal ikke beklage mig deraf, for jeg delte og deler den Opfattelse, som den ærede Minister endnu havde i sidste Samling, at man vel kan klare sig foruden, og at en Aktieselskabslov kan omfatte alle Selskaber med begrænset Ansvar. Jeg var meget glad ved de Udtalelser, den ærede Minister i sidste Samling fremsatte i den Henseende, og jeg var meget tilfreds med det Svar, den højtærede Minister gav, da det ærede 2det Medlem for 7de Kreds (Kristensen) spurgte, om dette da virkelig var Meningen. Nu maa jeg sige, at Ministeren har udviklet sig ganske overordentlig stærkt siden den Gang. Sommermaanederne har for den højtærede Minister haft den Virkning, at nu mener han, at en Lov om Andelsselskaber skal vi slet ikke have. Ministeren erkender med en Aabenhed, som er tiltalende, at han er blevet paavirket af den Modvillie, som der er hos Andelsselskaber og Brugsforeninger, endogsaa i en saadan Grad, at han slaar en Streg over en saadan Lov og skænker os til Gengæld § 68 i det foreliggende Lovforslag. Om den skal jeg foreløbig sige, at jeg deler den Mening, som er fremkommet fra det ærede 7de kongevalgte Medlem (Falbe Hansen). Skal Forholdene ordnes, saaledes som der er antydnet, tror jeg ikke, at de Bestemmelser